

Sygn. akt II K 239/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25.08. 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym , w składzie :

Przewodniczący : SSR Krzysztof Matysiak

Protokolant : staż. J. Konkol

przy udziale Prokuratora nie stawił się

po rozpoznaniu w dniu 6.06. 2017 r. i następnę sprawę

K. L., syna K. i Z., z d. K., urodzonego (...) w B.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 5 września 2013 r. do 21 września 2016 r. w miejscowości B. gm. K. uporczywie uchylał się od ciężącego z mocy wyroku Sądu rejonowego w K. sygn. akt III RC 456/11 z dnia 9 października 2012 roku obowiązku opieki , poprzez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej małoletniego syna A. D. (1), reprezentowanego przez matkę A. D. (2) czym naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 kk

I. Na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk. postępowanie wobec oskarżonego **K. L.** warunkowo umarza na okres próby 2 (dwóch) lat

II. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 kk. zobowiązuje go do bieżącegołożenia rat alimentacyjnych rzecz małoletniego syna A. D. (1) , reprezentowanego przez matkę A. D. (2),

III .na podstawie art. 629 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.) obciąża oskarżonego kosztami postępowania i opłatą w kwocie 100 (sto) zł

UZASADNIENIE

A. D. (2) urodziła w dniu (...) syna A. D. (1) . Wyrokiem SR w K. z dnia 9.10.2012 roku (sygn. akt III RC 456/11) ojcem dziecka uznano K. L. , od którego jednocześnie zasądzono na rzecz syna alimenty w kwocie 500 zł . K. L. nie mieszkał matka swojego syna oraz z synem oraz nie płacił co miesiąc zasądzonych od niego alimentów . W wyniku tej sytuacji kwoty alimentów wypłacane były z funduszu świadczeń alimentacyjnych . Jednocześnie K. L. co najmniej raz do roku dokonywał wpłat na konto Komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne w kwotach 4000 zł lub 5000 zł . A. D. (2) sama utrzymywała syna z uzyskiwanych przez siebie zarobków oraz pomocy funduszu alimentacyjnego .

(dowód wyj. osk. K. L. K-41v-42 , 50 , zez. św. A. D. K- 171v-172, św. M. L. K- 161v-162 , św. Z. L. K- 145v-146 , wyrok Sądu w K. K-6 , informacje od komornika K- 159-160 , , informacja o dochodach K- 19 , Informacje z MOPS K- 9 ,92-95)

W związku z powyższym K. L. przedstawiono zarzut popełnienia czynu z art. 209 § 1 kk.

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu .Wyjaśnił , iż wie , że jest zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych na rzecz syna . Od początku jest on ze swoją matką , a po około roku wszelkie kontakty ustały z uwagi na postawę A. D. . Podał , iż dokonywał wpłat na rzecz alimentów w różnych kwotach i w różnych okresach bo

było to uzależnione od kondycji finansowej firmy . Wskazał też , że urodziło mu się dziecko w nowym związku oraz musiał ratować finanse swojej firmy co wpłynęło na możliwości realizacji obowiązku alimentacyjnego . Obecnie na jego utrzymaniu jest też syn obecnej partnerki na które nie otrzymuje ona alimentów . Oświadczył , iż nie wszyscy pracodawcy wywiązywali się wobec niego z obowiązku zapłaty co wpływało także na jego możliwości finansowe . Aktualnie pracuje i reguluje swoje obowiązki na bieżąco oraz spłaca zaległości .

Sąd zważył co następuje :

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego oddającym jego sytuację rodzinną i majątkową jednak odmiennie niż on ocenił obiektywną możliwość świadczenia przez niego alimentów w opisanym w zarzucie okresie .

Nie budzi wątpliwości fakt , iż wyrokiem SR w K.z dnia 9.10.2012 roku został on uznany za ojca F. D. i z tego tytułu ciążyły na nim obowiązki alimentacyjne . Sąd ustalając ojcostwo jako termin rozpoczęcia obowiązku alimentacyjnego wskazał datę 20.12.2010 roku .

Ja wynika z informacji pokrzywdzonej było już prowadzone postępowanie o nie alimentację do dnia 4.09.2013 roku ale zostało umorzone .

Pokrzywdzona opisała okoliczności zasądzenia alimentów , kontaktowania się z oskarżonym oraz swoją sytuację majątkową . Wskazała , iż oskarżony nie kontaktował się z dzieckiem i nie wspiera go materialnie czy w innej formie . Z informacji uzyskanych od komornika wie , że tam też nie wpłaca pieniędzy choć na rozprawie poinformowała o ostatnich wpłatach . W grudniu 2016 i marcu 2017 roku otrzymała od oskarżonego pieniądze w kwocie łącznej 2000 złotych a ponadto w kwietniu 2017 roku 500 zł od komornika . Wskazała też , że z alimentami uzyskiwała łączną kwotę 2400 zł i jej zdaniem dziecko miało zaspokojone podstawowe potrzeby materialne i bytowe . Obecnie z uwagi na przekroczenie dochodów nie otrzymuje zasiłku alimentacyjnego a od roku otrzymywała świadczenie 500+ .

M. L. żona K. L. od 31.10.2015 roku podała , iż zna oskarżonego od 2013 roku . Wskazała , że w tym okresie miał on złamane nogi i nie pracował , a potem przechodził rehabilitację i dlatego nie pracował . Od 2014 roku ponownie zaczął pracować w S. z biegiem czasu coraz dłużej a w 2015 roku do 2 miesięcy . Spowodowało to kłopoty finansowe firmy oskarżonego tj. długi w US i ZUS-ie . Potwierdziła , iż w 2017 roku dokonano kilku wpłat na rzecz alimentów . Wskazała , iż nie mają oszczędności a pieniądze starczą na życie .

Fakt złamania nóg i trudnej sytuacji finansowej oskarżonego w okresie 2013-2016 r. potwierdziła też jego matka wskazując , iż sama musiała pomagać synowi finansowo .

Z zebranej dokumentacji komorniczej w szczególności uzyskanej podczas postępowania sądowego wynika , iż w okresie objętym zarzutem tj. 5.09.2013 do 21.09.2016 roku oskarżony dokonał 4 wpłat w dniach 9.01.2014 r. – 4000 zł , 8.10.2015 r. - 4000 zł , 8.02.2016 r. - 5000 zł oraz w kwietniu 2017 roku 1092 zł . Ponadto wpłynęły potwierdzenia wpłaty do komornika kwoty 2000 zł w dniu 2.08.2017 oraz wpłat wcześniejszych K- 138-144 (od 12.2016 r. do 04.2017 r.)

Z informacji nadesłanej z US w O. wynika , iż w 2014 roku oskarżony uzyskał dochód 107.246,02 zł zaś w 2015 r. w wysokości 129 450,70 zł .

Sąd uzyskał dodatkowe informacje o stanie zdrowia oskarżonego w okresie objętym zarzutem . Z dokumentu (...) KLINIKA (...) wynika , że w dniu 25.04.2014 roku oskarżony był po 6 tygodniowym gipsie stawów skokowych prawego i lewego i zlecono rehabilitację 9.06.2014 roku była druga wizyta która wskazuje na znaczną poprawę jego stanu zdrowia .

Sąd dał wiarę pozostałym uzyskanym w sprawie dokumentom uznając , iż potwierdzają one okoliczności nałożenia na oskarżonego obowiązków alimentacyjnych oraz decyzji wydawanych przez MOPS w związku z działaniem Funduszu Alimentacyjnego .

W świetle tych ustaleń nie budzi wątpliwości fakt, iż oskarżony nie realizował swoich obowiązków, choć miał dochody które pozwalały by na to. Zgodnie z orzecnictwem i doktryną znamiona przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. wyczerpuje sprawca, który nie dostarcza środków utrzymania, do których dostarczania jest zobowiązany lub gdy dostarcza ich w zaniżonej kwocie niż ta, która wynika z orzeczenia sądu. Równocześnie okres ten musi być dłuższy niż 3 miesiące. Istnieją okoliczności które mogą spowodować, iż nie będzie można pomimo spełnienia tych warunków uznać, że doszło do przestępstwa z art. 209 § 1 kk. Są to sytuacje wyjątkowe np.: sprawca w okresie objętym zarzutem miał status bezrobotnego bez prawa do zasiłku, że nie było dla niego ofert pracy w urzędzie pracy, że był obłożenie chory albo wymagał kosztownego leczenia, na które musiał przeznaczyć środki, którymi dysponował. Źródłem niemożliwości wykonania obowiązku łożenia mogą być również liczne zobowiązania publicznoprawne, powstałe zwłaszcza przed okresem nie alimentacji, a przede wszystkim zajęcia komornicze oraz toczące się egzekucje dotyczące tych zobowiązań (kodeks karny Komentarz pod red. V Konarskiej – Wrzosek WK 2016rok).

Jak wynika z dokonanych ustaleń oskarżony w latach miał dochody pozwalające płacenie alimentów. Z drugiej strony jak wynika z dokumentacji lekarskiej na początku 2014 roku miał kłopoty zdrowotne przez okres paru miesięcy. Ponadto wyrok SR w O. K- 137 akt sprawy potwierdza, iż w okresie objętym zarzutem miał też częściowo problemy z płatnościami na rzecz US w O. z tytułu zobowiązań wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej.

Pomimo, iż oskarżony nie dokonywał terminowo wpłat na poczet alimentów to jednak nie można nie zauważać, iż realizował ten obowiązek w postaci wpłat jednorazowo większych kwot.

Ponadto wskazać należy, iż oskarżony mając ewentualne problemy finansowe winien skontaktować się co najmniej prowadzącym egzekucje komornikiem celem wyjaśnienia tych problemów i uzgodnienia dalszych czynności.

Podkreślić należy, iż elementem niezbędnym do uznania iż doszło do przestępstwa z art. 209 kk jest to, iż postępowania sprawcy ma narażać osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W tym miejscu zauważyć należy, iż pokrzywdzona zeznając wskazała, że jej zdaniem podstawowe potrzeby syna były zaspokajane co mogło by powodować konieczność wydania wyroku uniewinniającego.

Wskazać należy, iż SN Izba Karna w obowiązującej do dzisiaj uchwale z dnia 9 czerwca 1976 r. w sprawie VI KZP 13/75 wskazał:

„... do wypełnienia ustawowych znamion przestępstwa określonego w art. 186 k.k. wystarcza samo narażenie uprawnionego do alimentacji na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych, pozostające w związku przyczynowym z uchylaniem się sprawcy od ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego.

Okoliczność, że w rzeczywistości potrzeby uprawnionego są zaspokajane przez inne osoby, nie wyłącza odpowiedzialności karnej zobowiązanego.

W szczególności stanu zagrożenia wywołanego niepłaceniem alimentów nie usuwa fakt, że potrzeby uprawnionego zaspokaja osoba współzobowiązana do łożenia na jego utrzymanie, jeżeli sama świadczy znacznie więcej, niż na nią przypada, z uszczerbkiem dla swego zdrowia lub własnych potrzeb.

Analogiczna sytuacja istnieje wtedy, gdy koszty utrzymania i wychowania uprawnionego do alimentacji ponosi faktycznie osoba nie obciążona takim obowiązkiem. Dotyczy to także wypadków świadczeń ze strony zakładów opiekuńczo-wychowawczych i funduszu alimentacyjnego. ...”.

Nie budzi wątpliwości Sądu, iż potrzeby te były zaspokajane m.in. dzięki świadczeniom z Funduszu Alimentacyjnego.

Konkludując powyższe rozważania bezsprzecznie oskarżony nie realizował swojego obowiązku w sposób przewidziany przepisami przez dłuższy okres czasu narażając syna na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych pomimo możliwości do regularnego ich świadczenia.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd uznał , iż zachodzą warunki opisane w art. 66 kk pozwalające na warunkowe umorzenie postępowania wobec K. L. . Okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości wina i stopień społecznej szkodliwości czynu nie są znaczne. Oskarżony nie był dotychczas karany za przestępstwo umyślne a obecnie zarzucony mu czyn zagrożony karą poniżej 5 lat pozbawienia wolności . Ponadto dotychczasowy sposób życia , jego zachowanie i podjęta realizacja zobowiązań w trakcie postępowania karnego pozwalają przyjąć , iż istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna co do oskarżonego , iż nie popełni on ponownie przestępstwa

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk. postępowanie wobec oskarżonego **K. L.** warunkowo umorzył na okres próby 2 lat zobowiązując go jednocześnie na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 kk. do bieżącego łożenia rat alimentacyjnych rzecz małoletniego syna A. D. (1) .

Na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.) obciążono oskarżonego kosztami postępowania i opłatą w kwocie 100 zł .